

4337

۱۸۴

۵۰۰

در بیان متون فقه

« متون فقهیه »

وصیت و ارث

مؤلف

دکتر سید علی موسوی باروق

سرشناسه: موسوی باروق، دکتر سیدعلی، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآورنده: درسنامه متون فقه: متون فقه سه / مؤلف دکتر سیدعلی موسوی باروق
مشخصات نشر: قم: شکوری، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص.

شابک: ۶- ۱۴- ۲۹۶۱-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
کتاب «اللمعة الدمشقية» شهید اول تالیف و تحریر شده است.
موضوع: حقوق مدنی (فقه) موضوع: حقوق مدنی- ایران
شماره افزوده: شهید اول، محمد بن مکی / ۷۳۴-۷۸۶ ق. اللمعة الدمشقية
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ م ۸۵۴ / BP ۱۹۵
رده‌بندی دی‌رجی: ۳۷۱ / ۲۹۶
شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۷۲۵۲۴

انستیتوت شکوری

سرايه: ۰۹۲۷۴۷۹۰۹۳

نام کتاب: درسنامه متون فقه، متون فقه سه

مؤلف: دکتر سیدعلی موسوی باروق

ناشر: شکوری

تاریخ و نوبت چاپ: اول/تابستان ۱۳۹۷

قطع و صفحه: ۱۸۴ صفحه وزیری

چاپخانه: نینوا

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

بهاء: ۲۵۰۰۰ تومان

شابک: ۶- ۱۴- ۲۹۶۱-۹۶۴-۹۷۸

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ می‌باشد.

مرکز بخش: قم پاساژ قدس

تماس با مؤلف: ۰۹۱۴۴۸۲۹۵۸۸

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه:
۹	و فِيهِ فُصُولٌ: الْفَصْلُ الْأَوَّلُ:
۲۵	پرسش:
۲۶	الْفَصْلُ الثَّانِي: فِي مُتَعَلِّقِ الْوَصِيَّةِ:
۲۶	فصل دوم پیرامون متعلق وصیت [موصی به] بحث می کند
۴۰	پرسش:
۴۱	الْفَصْلُ الثَّالِثُ فِي الْأَحْكَامِ:
۴۱	فصل سوم پیرامون احکام وصیت است.
۴۱	پرسش:
۴۸	الْفَصْلُ الرَّابِعُ فِي الْوَصَايَةِ:
۴۹	فصل چهارم پیرامون وصایت و نایب گرفتن موصی است.
۶۰	پرسش:

- ۶۱ كِتَابُ الْمِيرَاثِ
- ۶۲ الْفَصْلُ الْأَوَّلُ: الْمُوجِبَاتُ وَالْمَوَانِعُ:
- ۶۳ طائعات و درجات ارث
- ۶۹ موانع ارث
- ۸۸ پرسش:
- ۸۹ الْفَصْلُ الثَّانِي: فِي الْإِثْمَانِ أَهْلِهَا:
- ۸۹ فصل دوم پیرامون موانع ارث صاحبان آنها است
- ۹۵ اجتماع سهام
- ۱۰۴ تعصیب و عول
- ۱۱۱ پرسش:
- ۱۱۲ مَسَائِلُ خَمْسٍ
- ۱۱۲ مسائل پنجگانه
- ۱۳۱ الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَجْدَادِ وَالْإِخْوَةِ:
- ۱۳۱ این مبحث پیرامون میراث اجداد و برادران است
- ۱۴۶ الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَعْمَامِ وَالْأَخْوَالِ:
- ۱۴۷ پرسش:
- ۱۵۸ الْقَوْلُ فِي مِيرَاثِ الْأَزْوَاجِ:
- ۱۶۳ پرسش:
- ۱۶۴ الْفَصْلُ الثَّالِثُ: فِي الْوَلَاءِ:

فصل سوم در مورد ولاء است..... ۱۶۴

پرسش:..... ۱۶۴

الْفَصْلُ الرَّابِعُ: فِي التَّوَابِعِ:..... ۱۶۵

فصل چهارم در مورد توابع است..... ۱۶۵

منابع:..... ۱۸۳

www.Ketab.ir

مقدمه:

از زمانی که بشر، مفهوم مالکیت را درک کرد و زندگی جمعی پا گرفت، هرکس از جیب رخت برمی‌بست، اموال و دارایی‌اش به تصاحب دیگران درمی‌آمد. قبل از اسلام در میان اقوام و ملل متمدن و غیر متمدن جهان، این مصادره تابع زور مداری بود؛ به گونه‌ای که هرکس نیرومندتر بود، اموال شخص متوفی را به تصاحب درمی‌آورد و افراد ضعیف و ناتوان و از جمله زنان و کودکان را محروم می‌ساخت. اما آنچه از روح اسلام و مطالعه در ابواب مختلف آن به دست می‌آید این است که هرگونه تبعیض و امتیازات نابجا از نظر اسلام، محکوم است. شریعت اسلام شدیداً با آن مخالف است و هرگاه در بعضی از موارد، نشانه‌هایی از برتری بعضی افراد، بر بعضی دیگر، مشاهده گردید، نشانه ترجیح داشتن در انسانیت و حقوق انسانی است؛ بلکه باید دید که کدام یک از عوامل اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی، روحی و... در آن مورد برتری است که باعث آن نوع اختلاف‌ها و امتیازها شده است.

چنانکه می‌دانیم آنچه از فقه در حقوق امروز مصرح است به صورت رشته‌های مختلف در آمده و در دانشکده‌های مختلف تحصیل و تدریس می‌شود. این رشته که فقه بالقوه مشتمل بر رشته‌های گوناگون است.

مبحث «وصیت و ارث»، محتوای دو واحد درسی به نام «متون ۳» در دوره کارشناسی رشته حقوق اختصاص دارد. محوریت کتاب «متون ۳» بر اساس احوال شخصیه، «وصیت و ارث» قرار گرفته و لازم است که یک حقوقدان باید با آن آشنا گردد اما یک کتاب مختصر نمی‌تواند تمام موارد حقوقی را که در بحث «وصیت و ارث» رخ می‌دهد را پوشش دهد، لازم است در کنار این کتاب کتب فقهی و حقوقی دیگر نیز جهت فهم بیشتر و درک محتوایی آن قرار گیرد تا یک دانشجوی حقوق بیشتر با مسائل مربوط به «وصیت و ارث»

آشنا گردد.

کتاب حاضر با محوریت کتاب *اللمعه الدمشقیه* تالیف شهید اول به رشته تحریر درآمده و بعد از بیان متن فقهی، با قوانین مدون مختلف مخصوصاً قانون مدنی تلفیق شده است تا یک حقوقدان بداند قوانین با پشتوانه فقهی تدوین یافته است و هیچ قانونی وجود ندارد مگر اینکه اساس آن در فقهی قابلیت اجرایی پیدا کرده است، به همین خاطر بعد بیان مطلب فقهی و ترجمه آن در بین ترجمه مطلب مورد نظر به صورت استدلالی مختصر بحث شده و قانون متناسب با آن، مطلب را تکمیل کرده است. در خصوص ارث و بحث تجزیه سهام، مصادیق به شکل ریاضی تجزیه شده و کاملاً روشن به بیان همه فهم تبیین شده است تا مصادیق ارث به طور علمی مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

دکترسید علی موسوی باروق

۹۴/۱۰/۲۳